

Inhača vseh dan ravnih ne
delj je premožnik.

Izveden dneški četrtek Sunday
and Holiday.

LETNO—YEAR XVI.

Cena lista

je \$5.00.

Entered as second-class matter January 22, 1919, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 21. marca (March 21), 1923.

Subscription \$5.00
Yearly

Uredniški in upravnički pro-
stor: 2657 S. Lawndale av.

Office of publication:
2657 S. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4635.

STEV.—NUMBER 68.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

RADIKALI IMajo VEČINO PRI VOLITVAH V JUGOSLAVIJI.

Po prvih posločilih iz Belgrada ima stranka Pašičevih zadnjakov 116 mandatov. Na Hrvatskem je zmagal Radic s svojimi republičanskimi sejaki; dobil je 68 mandatov. Demokratje so padli na 45 poslancev.

SODNA OBRAVNAVA V GARYJU PRINAŠA VEDNO VEČ GNILOBENI NA DAN.

Policija se je pogajala z svojo žrtvijo za podkupnino.

KALVER JE MORAL PLAĆATI \$900, DA JE OPROSTIL SEBE IN SVOG AVTOMOBIL.

Indianapolis, Ind. — Vočinja na avtomobilu iz Grand Rapids, Mich., v Chicago, Ill., ki jo je podvzel Charles W. Kalver in nekaj njegovih prijateljev, se je končala v Garyju, Ind., v velikanško nevoljo vseh prizadetih, kar je izpovedal Kalver sam, ko je bil kaznan v žganjarški obnavni na tukajnjem - zveznem sodišču.

Povedal, kako so njega in njegovega prijatelja pripeli policajci pod pretvoso, da ima na avtomobilu opojno pijačo, ter skušali iz njega izsiliti podkupnino v znesku po \$100 za takojnjo izpustitev. Ker so uvideli, da ni kar tako lahko dobiti stotaka, so podkupnino izmazali na dvajset ameriških dolarjev. To se jim je tudi posrečilo dobiti. Ali gotovim ljudem ni bilo dovolj. Policajci so prijeto družbo odvedli na avtomobil na policijsko postajo. Tu je policijski načelnik svetoval Kalverju, ko je ta zatrdil, da ni nikakšna opojna pljaka na avtomobilu, nuj si najmaš kakšega odvetnika. Policijski poglavar je še pristavil, da pride prav gotovo izlaha iz zapora, če si vzame odvetnika Lukasa.

Ko je ta došpel na policijo, je najprej zahteval od Kalverja \$600, če heče, da bo on in njegova družba izpuščena iz zapora. Miss Alice Able je šla v Detroit ter poslala brzojavno od tamkaj zahtevano vsoto naslednjo dan. Lukas je prejal denar v policijski pisarni. Ko je Kalver hotel izročiti denar odvetniku Lukasu, je posegel kazenski pravnik Kin-der vmes ter vzel denar.

Ko je Mr. Kalver plačal \$600, so mu dejali, da mora plačati še \$300, če hoče dobiti avtomobil iz zapora. To je tudi storil. Tako so ga ti tisti osmukali za \$900, ne da bi bila uvedena sodna obravnava.

Medtem se je na njegovem avtomobilu prepeljavati šerif Olds. In ko je bil vrnjen lastniku Kalverju, je bil hudo poškodovan. Olds je Kalverju prodal za \$10 nov gumijev obod, ki ga je vzel z zaplenjenega avtomobila v jekniški garaji.

Na ta dan je vladna oblast zašilila trinajstjeti prič.

Če ob kratkem pregledamo da-

(Dalej na 2. strani.)

Pregled večjih dnevnih dogodkov.

Amerika.

Boj za železniško vozino prihaja v novem kongresu.

Proces v Garyju dokazuje, kakšne sadove je rodila prohibicija.

Dektivski vohuni so glavne državne priče proti Fosterju.

Ljubezenska tragedija v Jolietu. Konco Sakske glavne stavke. Delavska zmaga v Minneoti.

Inozemstvo.

Pri volitvah v Jugoslaviji so zmagali radikalji.

Socialrevolucionarji v Rusiji so kapitulirali.

Lenin je ni umrl, pač pa se mu obrača na boljo.

Na Sakskem so zavladali socialisti.

Stavka rudarjev in dlinarjev na Angleškem.

NOVEMU KONGRESU SE OBETA VRČ BOJ ZA ŽELEZNIŠKO VOZNINO.

To vprašanje bo potisnilo skoraj vse druge zadeve v osadje.

RADIKALNI SENATORJI SE STRINJAJO V TEM VPRANJU.

Washington, D. C. — Voditelji progresivnega bloka v našem kongresu so se vrnili na svoje doma, ve v srednjozapadnih državah. Tu so izprevideli, da se njihini volilci posebno živo zanimajo za železniško vozino. To vprašanje potiska skoraj vse druge politične zadeve v osadje.

Dasi je še pred par dnevi odšel sedemdesetdeseti kongres na poštnice, se vendar že ustvarjanja in tvori program za novi red v osemnajstdesetem kongresu, kar ne kaže napisen odmet nezadovoljnosti, ki se je pojavila v tej javnosti med ljudmi zapadne Amerike.

Dasi bo dalo najvišje sodišče nadalje popularne nominacije in volitve za vse voilino uradnike. Združenih državah prvej povoda silni aktivnosti in zaposlenosti, bo vendar železniku vprašanje glavnih predmet napadom progresivnih v agrarnih sil v prihodnjem kongresu.

Zvezni senatorji La Follette, Capper, Ladd, Fraser, Brookhart in Shipstead, ki bodo volilni možje v napadu na "citadelo privilegijev" so složni v tem, da morajo v vzajemnosti kontrolirati republikansko narodno konvenčijo, sicer je neumno misljiti na kakovo odpmoč za poljedeljnike kraje v tej deli. Treba je imeti v kongresu silno moč, če hočejo izbrisati iz Eash-Cumminsove železniške postave vse nepotrebno ročo.

Kanski senator Capper ki bo v vrsti La Follettovih vojščakov v novem kongresu, je že na zapisniku za združen napad na železniško vozino.

V tozadnjem članku, prikazanem v njegovem listu "The Weekly", piše:

"Novi kongres ne bo prisiljen samo vpoštovati prevoznega vprašanja, nego ga bo moral tudi rešiti v interesu celokupnega naroda. Po mojem mnenju bo to najvažnejše vprašanje pred osminjetdesetim kongresom. Jaz sem že predlagal poprej nekaj takega, pa nisen bil uspešen v tem prizadevanju. Na prihodnjem kongresu hočem iznova poizkusiti svojo idejo."

Iowski senator Brookhart, ki je vrgel mašino privilegijev v lastni državi med staro žaro v svojih silovitih napadih na Eash-Cumminsovo železniku postavo, se vraca iz Washingtona takšen, kakšen je pred par mesec odici tjašej. Reakcijonalne (Dalje na 2. strani.)

"Grezna revolta" na tovornem parniku.

Dvajset oboroženih mož je čakalo na bregu na — enega samega Slovaka.

Odkritelj Tutankamenovega groba zastupljen.

London, 20. marca. — Iz Kaira poročajo, da je lord Carnarvon, odkritelja Tutankamenovega groba, pičila neka strupela fuželka in moral je v bolnišnicu.

Delavci osvojili mesto v Minnesoti.

Rochester, Minn. — (Federated Press) — Organizirani delavci v tem mestu so izvojeno na volilno eno največjih zmag v zgodovini Minnesote. Izvojili so župana, občinske odbornike v vseh wardih, županega komisarja in večino drugih mestnih uradnikov. Delavska stranka ima zdaj mestno vladu popolnomo v svojih rokah in dolgo pričakovano želenje upravnih oddelkov pride čim nova uprava nastopi službi. Mesto Rochester je znano po vsej Ameriki radi svojega glasovitega zdravilišča Mayo.

Strašni puntar je bil zmagovalno odpeljan v ječo, nasičen z županjem in zdaj čaka na odlok nemškega konzula, kaj se zgodil nujno. Prosi kompirirja.

Strašni puntar je bil zmagovalno odpeljan v ječo, nasičen z županjem in zdaj čaka na odlok nemškega konzula, kaj se zgodil nujno.

SOCIALNI REVOLUCIONARJI V RUSIJI SO KAPITULIRALI.

Najmočnejša opozicija je prenehala z bojem proti sovjetu, priznala je sovjetski red in izjavila, da je za blagostanje Rusije potrebna enotna fronta delavcev in kmetov. Zdravstveno stanje Lenina je bolje.

"CHICAGO ZA DELAVE", JE GUNEAJEV PROGRAM.

Socialistični kandidat za župana izjavlja, da delavci bi morali biti prvi postrešeni.

Chicago za delavce!

To je bistvo programa socialistične stranke, katere kandidat za župana je William A. Cunnca.

Cunnca je v nedeljo govoril v Wicker Park dvoran na severni strani mesta, kjer se je vrnila proslava Pariške komune. Govoril je tudi Deba. V dvorani je bilo 5000 ljudi, ki so plačali po 5 centov vstopnine, da so slišali Deba in našega kandidata. Z denarjem, ki pride na vstopnine, so kupili delavcev.

Chicago je delalo načelno v sklep o svoji bodočosti taktiki, so delegacije zaključili, da prenehajo z tajnim in odprtim bojem proti boljševikom in sovjetsku sistemom. Stranka je sklenila, da prisna sedanji vladni red Rusije in svojim članom daje na raspolago, da lahko delajo kar hočejo. Po dolgi debati je bila sprejeta resolucija, ki nagnala, da je bolje za blagostanje Rusije, ako so delavci in kmetje združeni v enotni fronti.

Dramatična akcija socialrevolucionarjev je prišla v momentu,

ko je Lenin nevarno bolan in ko se vse Evropo vprašuje, kaj pride po Leninovi smrti. Ruski komunisti odgovarjajo, da nič ne pride.

Rusi bodo sicer pogrešali dobre voditelje v moralni vpliv, ki ga je imel Lenin zlasti na kmete, v ostalem pa ne bo nobene izpostavljeni na slabke.

McCarty je jeklar in dela na-

vadno ponodi. Njegova žena He-

lena, starca 22 let, in zaposlena v

restauranu v posloju Heggie v

urejši joliotkega mesta.

Helena moški McCarty ni šel v

soboto srečer na delo. Zato pa je

jeklar, da je odšla žena Helena s

delo ob osmih vrečer, ter pažil,

kam pojde. Ta je šla v lesto nad-

stropje, kjer ima starejši Hop-

kinsa svoje urade. Moški ide po stop-

nicah na njegovo. Pred vrati Hopkin-

so pisanje obstane ter videti na

stelekih vratih senco, ki mu je

rasodevala, kako sta se mla- diant in njegova žena Helena pri-

ščeno objemala. Edward je poiskal

odpreti tista vrata, pa jih

ni mogel odpreti, ker so bila za-

klenjena.

Potem je potkal na steklo. V

tistem hipu pa je bila luč v pli-

ščen ugasnjena. McCarty se ne

pomilja dolgo. Upre se s svojimi rameni v vrata ter vdre v pli-

ščno. Nato naredi luč ter vidi

sveto ženo v narodju mladenca

čutu v njem kotu. Na da bi

pregovoril kar besede, potegnil

McCarty sklepko in kopiroval

čudni list na njega. Hopkinsa

se svrne na čela. Ena kroga

ga je zadela v rebra, druga pa v

trebuh. Po izjavi boletinovih

strankov utegneti biti obe krogli

usodni.

Oddaval strela pograblji McCarty

svojo ženo za roko ter odide

s njim po stopnicah na cesto. Tu

sreda polica ter se mu pred-

broj vznaknega oklevanja.

Na policiji je Edward povedal,

da je še dalj časa sumil mladega

Hopkinsa, ki si je prizadeval za-

peljati njegovo ženo že prej

tednov. A v soboto pa se je odlo-

čil dognati to stvar do kraja. Po

njegovi izjavi je Hopkins zalez-

val njegovo ženo že pred njuno

poroko, ali do zadnjega časa ni

misli, da je kaj med njima.

Edward McCarthy je sedaj v

ječi, kjer mora počakati, kako bo

z ramama mladega Hopkinsa.

Razne vesti.

EDEN PRVIH SLOV. DOMOV V PENNI ZGOREL.

Broughton, Pa. — Požar je vpečal Slovensko dvorano v noči od 17. do 18. marca. Poslopije je bilo lezeno in je pogorelo skoraj do tal. Uničene so tudi tri društvene zavarte, namreč od nekdanjega dr. Sv. Barbare, št. 17, dr. Sv. Alojzija, št. 95 in od dr. št. 52, S. N. P. J. Zavarovalnina znaša okrog \$3,000, kar pa ne pokriva narejene škode. Poslopije je bilo zgrajeno v letu 1906 in je bilo eden prvih Sl. domov v Penni. Vzrok nesreče ni znan.

STOJČNA SMRT.

Racine, Wis. — Emil Moritz se je naveličal tega življenja, pa si je pognal štiri krogle v glavo. Ko je opravil to delo, je odšel v klet svojega doma, si prizgal tobak v koruzni pipi, sedel lepo in dostenjno na stol ter kadeč tobak z vsem dostenjanstvom pričakoval smrt. Policija ga je našla še pri življenu. Njegova pipa je še vedno gorela. Umrl je potem zvečer v bolnišnici. — Stočna smrt, da malo takih!

SINCLAIR JE ZOPET KANDIDAT.

Los Angeles, Calif. — Upton Sinclair, socialistični pisatelj, je bil nominiran kandidat za kongres v 10. kongresnem distriktu države Kalifornije. Nominirala ga je nova Delavska stranka, katero je na konvenciji zastopalo 71 delegatov strokovnih unij in pet delegatov socialistične stranke. Volitve so izredne, ker je konzervativ Osborn umrl in vrše se 1. maja.

SVETI MOŽ V KAŠI.

Oshkosh, Wis. — Tukajšnji episkopski župnik Edwin Todd je resnično v kaši. Njegova žena ga je obtožila, da je z mašnim vinom napajal žensko in se hvallil, da lahko dobi vsako žensko, katero hoče. Žena ga toči za ločitev zakona.

KRVAVA STATISTIKA.

Chicago, Ill. — Število žrtev avtomobilov od 1. januarja do 19. marca: 124. Število žrtev tihotapljega žganja: 95.

Marty izvoljen sedemintridesetih! Pariz. — (Fed. Pr.) — Marty je bil zopet izvoljen občinskim svetovalcem v dveh okrajih Pariza. Topot so zanj volili socialisti in komunisti. Zaenkrat je prevladala enotna fronta v protestu proti Poincaréjevi invaziji Ruhra. Vlada bo seveda razveljavila volitve. — Marty je rebelni pomorščak, ki je vodil revolto na francoski vojni ladji pred Odeso. Obsojen je bil v dosmrtno ječo. Komunisti so ga kandidirali že sedemintridesetkrat v raznih krajih Francije in vsekakrat je bil izvoljen — seveda zastonj.

Z ognjem in mečem na Irskem. Dublin. — Republikani so 16. marca ustreliili dr. Patrika Muldona v Mohillu. Trije moški so stopili v njegovo hišo in mu pognali štiri krogle v glavo. — V Dublinu je mina raznesla manjšo železniško postajo Black Rock.

Potres v Dalmaciji in Bosni.

Belgrad, 19. marca. — Zadnji četrtrek je potres obiskal dalmatinsko obreško in Bosno ter Hercegovino. Škoda je velika. Mnogo poslopij se je podrlj v Dubrovniku in Kotarju. Katoliška cerkev v Sarajevu je v razvalinah in isto tako tobačna tovarna v Mostaru. Kolikor je danes manjo, ni bilo slovenskih žrtev.

Iz delavskega sveta.

(Federated Press.)

Stavka na Švedskem. Epidemija stavke na Švedskem. Prvi strajki so prišli okrog 1. februarja in od takrat prihaja stavka na stavko v vseh industrijskih. Lesna in telezarska industrija, ki sta glavni na Švedskem, sta najbolj prizadeti. Lesni in telezarski baroni so hoteli znižati mearde za nešramno visok odstotek in delavci so se uprlj; okrog 15,000 delavcev je prizadetih v teh dveh industrijskih. V papirniški industriji stavka 17,000 delavcev. V vseh industrijskih je na strajku okrog 60,000 delavcev.

POSLANEZ ZAHTEVA JAVNO OTVOŽBO GOVERNERJA BRYANA.

Lincoln, Neb. — Poslanez Lamb je zahteval od poslancev zbornice, naj javno obtoži governerja Karla Bryana, ki je brat znanega suhaškega zagovornika in večnega predsedniškega kandidata Jenningsa Bryana. Republikanski poslanci so privedili Lambu viharsko ovacijo ob tej priliki.

Lamb je dolžil governerja, da je ta vedoma razširjal napačna poročila o državnih vladi.

POROTA OBOSDILA ŽENSKO RADI UMORA.

Cassapolis, Mich. — Po enajsturni razpravi je kmečka poročila obosdila Maude Cushing Storius iz Kalamazoo, ker je zastrupila svojega bivšega moža. Sodnik Des Voignes je dejal: "Vi ste poslali svojega moža v grob, a jaz vas pa poslim v dosmrtno grobo." Ona je prva ženska v okraju Cass, ki je bila kdaj obosnjena radi umora.

SACCOVA GLADOVNA STAVKA KONČANA.

Dedham, Mass. — Nicolo Sacco, ki se ni dotaknil jedi 33 dni, je bil siloma nasičen v bolnišnici. Dobil je oranžni sok v želodec. Nato je bil na odlok sodnika predstavljen v psihopatično opasovalnico, češ da ni pri združni pameti. Ko so mu hoteli drugič usiliti jed, je Sacco prostovoljno jedel, rekoč, da obnovi gladovno stavko čim ga zopet pošljejo nazaj v ječo.

"CHICAGO ZA DELAVCE", JE GUMNEJEV PROGRAM.

(Nadaljevanje s prve strani.)

Dobs je vprašal poslušalec, kaj bi mislili o Rockefellerju, če bi ojni kralj volil socialiste. Ali ne bi rekli, da je znored? Delavci pa leta za letom volijo demokrate in republikance, ki so Rockefellera stranke kapitalizma! Kaj si naj mislimo takih delavev? Ali niso nori?

Kapitalistična kandidata Dever in Lueder sta se pričela navidezno kavatki med seboj. Republikanci očitajo Deverju, da se hlini močračem in suhačem. Prohibicijonist je objubil, da se bo zvesto držav suhaških zakonov, če bo izvoljen, mokračem je pa tihem objubil, da jim bo dal začito.

SODNA OBRAVNJAVA V GAYU PRINAŠA ČEDALJE VEĆ GNILOBE NA DAN.

(Nadaljevanje s prve strani.)

našnje poročilo o tej Eganjski obravnavi in Gary, vidimo, kako strašno gnilie so razmere po nekaterih ameriških pravnih ustavah. Mestne oblasti imajo v službi ljudi, ki se dajo podkupovati in ki v to vrhu prijemujo ljudi, ki nimajo nobenega posla z opojnimi pijačami. Odvetniki, ki so javni zastopniki ameriškega pravosodja, izkorisčajo svoje zaupno stališče ter očemajo svoje žrte, kolikor le morejo. Takšne gnilie razmere vplijajo po zdravilu, in sicer po temeljitem in takojšnjem zdravilu, sicer bo spoščovanje do postavje popolnoma izginilo v ameriškem narodu.

TRAGEDIJA, KI JI NI TREBA NOBENEGA POSEBNEGA KOMENTARJA.

(Nadaljevanje s prve strani.)

moranu, ko je opazil, da je Hopkins posegl v roko v žep po sarmoks. Šel je v Hopkinsovo pismo, da bi tamkaj povedal maledu zapeljiven, naj pusti njegovo ženo pri miru.

"Šel sem tja, da se pobotaam z njim, ne pa da bi streljal nanj," je dejal McCarthy. "Svojo ženo ljubim in hotel sem ji pokazati, da je v veliki zmoti, če se peča s Hopkinsonom. Ona mi je vedno zatrjevala, da ne hodi z njim. In misil sem si: Če ju zlatom, ne bo mogla več tajiti, in jaz bi potem lahko oba opozoril na nevernost, ki jima preti, če ne prenehana juno ljubljene razmerje."

Edwardova žena je podkrepila močno izjavo.

"Hopkins me je mamil z avtomobilnimi vožnjami in večernimi po obcestnih gostilnah," je dejala.

"Jaz ljubim svojega moža. Zato hočem držati s njim ter prideti novo življenje. Nikoli več ne bom zopet tako neuma."

Hopkins ni moral podati nikakršne izjave. Zdravnik so mu odstranili obe krogli ter izjavili, da bo okreval, če ne bo kakih nadaljnih komplikacij. Policeja je hotelis izvedeti iz bogatinovega

sina, če namenava McCarthyja sodno preganjati. Ali vse tozadovne prizadevanje je bilo zmanj. Fant trdrovratno molči o celici zadevi kakor grob.

NOVEMU KONGRESU SE OBETA VROČ BOJ ZA ŽELEZNICO VOZNIKO.

(Nadaljevanje s prve strani.)

oklica v narodni prestolici ga ni najmanj okužila s svojo starostno kopitnostjo.

On pravi, da je sodaj je bolj radikal, kakor je bil poprej, preden je bil odšel v slavno skupino narodnega kongresa. To utegne biti tudi res. Kajti pred par dnevi je bilo čitati, da ga je republikanska stranka, ki jo ima že vedno staro gardisti v rokah, izključila iz svoje srede. Po njejovih izjavi je sklepali, da bo v novem kongresu še bujši nasproti řešenju železniških baronov. To pa bo delal tem laže, ker bodo progrevsive sile nekakšen jerešek na tehtnici med obema starima strankama.

Tudi senator Ladd se bo pridružil tem bojevnikom v prihodnjem kongresu. Potegoval se bo za kmete, in v tem boju bo moral seveda predvsem pobistiti železniške barone in njih prijatelje, ki jih še kar mrzgoli med pristaši obeh reakecionarnih strank.

Senator La Follette je bil svoj edini član na republikanski strani, ki je napadel Each-Cumminsovo železniško postavo, ko je bila prvič predložena senatu v pretres in razpravo. Teden je bil

RAD BI IZVEDEL.

za mojega brata Frank Cankar doma iz Dobrave pri Ljubljani. Slišal sem, da je bil v Indianapolisu, Ind., ponesrečen v tovarni lanskega leta. Ako je to resnica, tedaj prosim cenjeno rojaku za pojasnilo, ako pa sam čital ta oglas naj mi sam sporoči. Moj naslov je: Matt Cankar, P. O. Box 1144, Zeigler, Ill. (Adv.)

RAD BI IZVEDEL.

za mojega brata Joseph Podgornika. Nič nisem čul o njem že od leta 1917 ko je bil še priimeni v Gary, Ind. Cenjene rojake prosim če kdo ve za njegov naslov naj mi to sporoči. Ako bo sam čital ta oglas naj se mi takoj prijavil na moj naslov: John Podgornik, 4830 West 15th Street, Cicero, Ill. (Adv.)

RAD BI IZVEDELA.

za mojega sestra, omožena se imenuje Anna Narad. Pred več časom so se držali v Hermelin, Pa. in potem so preselili v Johnstown, Pa. in od tam so odšli v Pittsburgh, Pa. in tam so si kupili svoj dom. Od leta 1917 že nisem nič čula od njih in sploh ne vem ali so živi ali ne. Cenjene rojake prosim če kdo ve za njihov naslov, da mi to sporoči zaskrbi, da ne bo spomnil, aki pa ona sama čita ta oglaša jo prosim, naj mi piše na naslov: — Mary Tankhauer, 263 West B. C. Street, Casper, Wyo. (Adv.) March 21-22

RAD BI IZVEDELA.

za mojega sestra, omožena se imenuje Anna Narad. Pred več časom so se držali v Hermelin, Pa. in potem so preselili v Johnstown, Pa. in od tam so odšli v Pittsburgh, Pa. in tam so si kupili svoj dom. Od leta 1917 že nisem nič čula od njih in sploh ne vem ali so živi ali ne. Cenjene rojake prosim če kdo ve za njihov naslov, da mi to sporoči zaskrbi, da ne bo spomnil, aki pa ona sama čita ta oglaša jo prosim, naj mi piše na naslov: — Mary Tankhauer, 263 West B. C. Street, Casper, Wyo. (Adv.) March 21-22

VDOVEC, STAR 40 LET, ZELIM DOBITI ŽENAKO NAPREDNEGA MIŠLJENJA V STAROSTI OD 24 DO 30 LET, BODIŠI DEKLJ ALI VODOV IN TUDI DIVORSANO BREZ OTROK. VREDNOSTI IMAM ZA PAR TISOČ DOLARJEV. IMAM DVA ŽE ODRAŽENA OTROKA, S KATERIMI NI VEČ NOBENEGA DELA. * KATERA ŽELI PRIMERNO DOBRO ŽIVLJENJE, NAJ SE TAKOJ PRIGLASI PREDNO JE PREKASNO.

PRILODI NAJ TUJI ALIKO, KOTORO NA ZAHTEVO VRNEM. STVAR JEST GOTOVNA IN RESNA. TAJNOST JAMČENJA. PIŠITE NA NASLOV: "Slovenec", 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

(Adv.)

ZA KUHANJE PIVA DOMA

imamo v salogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebštine. Pogusite in se pripravite, da je doma pri nas kuhan vedno je najboljši in najčesnejši. Dobiti je tudi sibirsko sodov, steklenic in raznih lončev, itd.

Mi vam dostavimo narotilo po posti, točno v vse kraje.

Grocerijem, sledičarjem in v prodajništvu doma primeren ponujati pri vodjih narotilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

takorekoč popolnoma osamljen, dokler se mu ni posrečilo pridobiti nekaj naprednih tovarisev za svoje smotre v tem vprašanju.

Dociči so si progresivni voditelji srednjezapadnih držav edini in složni v tem, da je predvsem treba urediti železniško vprašanje ter ga zanesiti celo pred forum na republikanski narodni konvenciji prihodnje leto, saj je dejal, da ima La Follette še dvoje drugih zelo valnih vprašanj pred očmi. In tisto dvoje sta. Bela hiša in zvezno najvišje sodišče. Njegovi napadi na upravo v sestavo zveznega vrhovnega sodišča so namreč vsem dobro znani. Saj je jasno povedal svoje tozadovne misli na konvenciji Ameriške delavske federacije lani.

V svojem napadu na predsednika Hardinga, njegovega kabinta in celoten izvrševalni oddelek načrte vlade je dejal senator La Follette, da vlado v "nasi deželi" pravzaprav zavzame zasebni interesi, med katrimi ima prvo in zadnjo besedo olinja družba. Vse vnosne in notranje zadeve so tako urejevane, da odgovarjajo olimjnim interesom.

"Olje je začrtao pot našim odnosom z Mehiko, in očividno bo tudi v tem, kakšni naj bodo naši odnosaji z Rusijo, zoper odločalo

isto olje," je dejal senator iz Wisconsina.

Kakor je videti, bo senator La Follette z vso vremem podpiral svoje tovarise v napadih na Železniško postavo, a obenem pa mrežljivel protiadministracijske sile na prihodnji republikanski konvenciji.

ŠOLA ZA BABICE

Šola, ki delo postavi znamenito in dober prisotnosti na določenih mestih, redko vsega v načrtu želi na babico. Načrt je zanesljiva in dobra za skoraj vse druge v unitih. Novi učniški so prijemanji.

DR. SOUKUP,
3630 West 22nd St., (Cor. Millard),
Chicago, Ill.

Influanca

napada ljudi z veliko hitrico. Hud prehlad, bolečine v glavi, hrabu in drugih delih, bolečine v mišicah, mrzlica in splošna onemogočnost so nekatera znamenja te bolezni. Kaj naj se storiti za to? Ostanite v postelji ali doma dokler ste bolni in vse smite.

SEVEROVE TABLETE ZA PREHLAD IN GRIP

Ravnajte se po navodilih, ki se dobre v omotu. Cena 30c.

Organov za dihanje se najraje prime in vsled tega je važno, da imate vedno doma pri rokah

SEVEROV BALSAM ZA KAŠELJ

Cena 2

SLIKE IZ NASELBIN.

Granite City, Ill. — Veliko industrijsko polje je tu: mnogo je tovarn, v katerih delajo delavci različnih narodnosti. Zaslužki so mali, da nič ne ostane za kak prihranek, kajti hivene cene so visoke. Gospodarski sistem skupnega podjetništva je, da delavec ne dobi plačanega niti toliko, da bi se mogel pošteno preživeti s svojo družino. Dado nam toliko, da ne moremo umreti lakote in tako smo prizadeti skozi vse svoje življenje.

Tu je dosti Hrvatov in Srbov ter drugih naseljencev ter prav veseli me, ko lahko o teh narodnostih počram, da se zavzemajo za socialistične ideje. Se nisem slišal, da bi katera teh narodnosti nasprotovala drugi, ali da bi si predbacivali drug drugemu tuje veroizpovedanje.

Delaveci omenjenih narodnosti v Granite Cityju se spajajo v društvo št. 230 SNPJ, ki šteje 106 članov z novimi kandidati, ki so prispolili 4. marca, in jih je bilo devet.

"Kralj na Betajnovi" v običajni Č. S. P. S. dvorani.

"Kralj na Betajnovi" je umovor, Cankar je v tej drami, ki ima tri dejanja, mojstervsko narisal oholega fabrikanta, kateremu ni noben zločin preostuden in ki ga preko človeških trupel, da doseže svoj cilj. Baha se s svojimi zločini, kljub temu je na njegovi strani župnik, sodišče in vsa oblast. Kralj vlada in ovlađa vse.

Pretresljivi prizori se razvijajo v tej drami, prizori, ki režejo v srce.

Ze zdaj vabimo rojake v Chicago in okolici, da se za 1. aprila popoldne rezervirajo za obisk te predstave. Nikomur ne bo žal. Po igri je ples. Vstopnilna 50 centov. Vstopnice so na prodaj pri tajniku in članih klubu. — Dramski odsek slov. soc. kluba št. 1.

Pevski zbor "Sava v Chicago" priredi domačo zabavo v soboto dne 24. t. m. ob osmi uri v dvorani S. N. P. J. na 2657 So. Lawndale Ave. Na programu je tudi par pevskih točk, da bo zabava po polnejša.

Lawrence, Pa. — Dan 11. marca nam bo postal v spominu za dolgo časa. Zakaj? Odgovor je kratek. Korupcija v 5. distriktni rudarske organizacije je pripravila mnogege priprtega rudarja, da se je pričel zanimati in činiti poročila, zapiske in dejanja voditeljev naše organizacije. Čilati smo, kaj se godi v Kansasu in kake posledice je prinesel industrijski razredični zakon v državi. Marsikdo je občudoval pastopanje Aleksa Howata v boju za delavake pravice. Tudi mnoge dopisov smo čitali iz Kansasa; nekaj izmed njih je bilo Howatu nasprotnih in tako njegovi ideji. Sedili smo seveda vsak po svoje kot pri vsaki redi.

Pa se zgodi čedel in izvemo novico, da bo isti Aleks Howat s svojo "kosačo" in "grečano" dušo prišel v našo zapadno Pennsylvanijo ter bo držal govor v Canonsburgu, Pa., dne 11. marca. Le škoda, da smo prepome izvedeli novico, da pride on in, bo držal govor, ker ogromna udeležba bi se bila sicer že devetkrat pomnožila. Nikdo izmed nas, kdo je slišal njegov govor, se ne bo čudil, zakaj so skoro vsi kanški premogarji 14. okraja na strani Howata. Tudi se ne čudimo, da so bili vsi suspendirani ali izključeni iz organizacije.

Drugikrat mislim, da bom poročalo lo uspehu, sedaj pa zaključujem in kljčem: Živeli člani naše velike organizacije in čitatelji njenega glasila. — Tomo Moravec.

Port Washington, Wis. — Dela je tu veliko, ali zaslužek nikdar ne odgovarja zahtevam današnjem ederšku draginja. V prvih vrstih se letos odlikujejo za navijanje ene trgovci premoga. Ti gospodje so se prvo izgovarjali, da ni premoga, in zvratali so vso krvivo nad premogarji stavkarji, pri tem pa marljivo porabili pričko, da so premog prodajali po ederških cenah. Pri vsem tem je bilo delavec še ponino prosiši, da dobil premog, v drugačnem slučaju je bil odslovjen, ne da bi izvedel, če bo premog dobil.

Da je tu slaba plača, je v veliki meri krvida na domačin, ki večino lastuje svoje domove. Oni o kakem organiziranju sploh nečo nič nista, bojijo se, da bi izgubili delo in pripravljeni so delati za vsako plačo.

Drugeče pa je tu prijetno. Mesto šteje kakih 3.500 prebivalcev in leži tik ob Michiganskem jezeru. Ob obrežnih ulicah so naseljeni drevoredi in v poletnem času se nudi lepa prilika za izprehajanje ob jezera. Posebno lepo priliko imajo ribolovci.

Slovenska naseljina je mala; vzdol temu imamo dve podporni društvi, ki sta priklopjeni k J. P. Z. Slogi. A ker nesreča nikdar ne počiva in je treba, da je človek dobre pripravljen, ker ne ve, kaj vse ga čaka, smo si ustavovili še eno podporno društvo dne 27. februarja in ga priklopili k Slovenski narodni podporni jednoti. Omenjenega dne se je vrila ustanovna seja in vpisalo se je 20 članov in članic.

Rojaki in rojakinje v naseljih in okolic, sedaj se vam nudi prilika, da se lahko bolje zavarujete za slučaj nesreče. Tu se še najhajajo rojaki, ki sploh niso prisobenem društvu. Čas je, da se zavarujete vsi, saj le prežalostne izkušnje imamo, kako zelo je potrebno podporno društvo za nas delavece. Priprilo je, da je umril rojak, ki ni bil zavarovan pri nebenem podpornem društvu. Da ni bil pokopan na mestne stroške, ni preostalo drugega kot obrniti se do dobrošravnih rojakov, ki so preskrbeli, da je bil pokojnik dobrojno pokopan. — Član novega društva.

Lisbon, Ohio. — Če več časa se bliža h koncu in zaključene predstave so v teku. Dramski odsek slovenskega soc. kluba št. 1 zaključi svojo sezijo 1922-23 na velikonočno nedeljo, to je 1. aprila s krasno Cankarjevo drama

nekajko napisal o naših delovnih razmerah.

"Kralj na Betajnovi" je umovor, Cankar je v tej drami, ki ima tri dejanja, mojstervsko narisal oholega fabrikanta, kateremu ni noben zločin preostuden in ki ga preko človeških trupel, da doseže svoj cilj. Baha se s svojimi zločini, kljub temu je na njegovi strani župnik, sodišče in vsa oblast. Kralj vlada in ovlađa vse.

Pretresljivi prizori se razvijajo v tej drami, prizori, ki režejo v srce.

Premogarji smo torej do zdaj delali vsak delavni dan, pa vseeno smo si že vzeli toliko časa, da smo lahko skuhali jedila, odzid, ko bomo delali samo po tri dni, pa bomo imeli tudi dovolj časa,

da opravimo svojo kuho in včasih tudi gremo obiskat kako drugo slovensko naseljino. Tu v bližini sicer ni kakih slovenskih naselj, kot v East Palestine, bližnje mesto Cleveland pa je nekaj oddaljenejše, tako da tja gremo kmaj vsake kvatre enkrat. Ravno sedaj se zopet napravljamo v takajšnji pedlarji, da obiskemo rojake v Clevelandu za velikonočne praznike. Mislim, da se nam bo godilo ravnotako kot se nam je predpostom, ko smo se ves predpost ženili, v postu ostali sami. Če se ne motim, bomo moralni tudi za naprej opravljati svojo knho, pri čemur pa ne bi preglavje, ker smo že precej izvežbani. — Pačkar.

Naslov revije: Čas, 1142 Dallas Rd., N. E., Cleveland, Ohio.

največ glasov, in sicer več kot vse drugi skupaj. A kaj jim pomaga, ker niso složni. Ker ni med njimi sloga, ni moči. In tako se jim je zgodilo, da tudi eden izmed Poljakov ni dobil službe.

Za predsednika je izvoljen Italijan, za vaškega kierka, tu rojen Nemec, za aldermana pa en Italijan, Čeh, dva Nemca in en Slovenc z imenom Frank Spolar. Torej študi Slovenci nismo zadnji, šeprav smo tu že samo trije trije naseljeni. Če se razmora zasudejo kaj drugade, bom pa drugače poročal. — Anton Madanovich.

Premogarji smo torej do zdaj

delali vsak delavni dan, pa vse-

eno smo si že vzeli toliko časa, da

samo lahko skuhali jedila, odzid,

ko bomo delali samo po tri dni,

pa bomo imeli tudi dovolj časa,

da opravimo svojo kuho in včasih

tudi gremo obiskat kako drugo

slovensko naseljino. Tu v bližini

sicer ni kakih slovenskih naselj,

kot v East Palestine, bližnje

mesto Cleveland pa je nekaj oddal-

jenejše, tako da tja gremo ko-

maj vsake kvatre enkrat. Ravno

sedaj se zopet napravljamo v

takajšnji pedlarji, da obiskemo

rojake v

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Ekspresni so ne vrednega.

Narodnina: Zadnjeno države (javno Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri meseca; Chicago \$6.00 na leto, \$3.00 na pol leta, \$1.50 na tri meseca, in za inozemstvo \$8.00.

Nadov na vse, kar ima stik z lastom:

"PROSVETA"

2657-58 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenske National Benefit Society.

Owned by the Slovenske National Benefit Society.

Advertising rates on application.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.00, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

Datum v oklepaju n. pr. (March 31-32) poleg vsega imena na naslovu poslani do vam je s tem dnevnem potekom narodnina. Ponovite jo prevesno, da se vam ne ustavi list.

KRIMINALNA KOMISIJA V CHICAGU JE POVEDALA PRECEJ RESNICE.

Kriminalna komisija v Chicagu je leta dni preiskovala vzroke, ki povzročajo hudodelstvo, in je izjavila, da mladina zaide na pot hudodelstva, ker živi v razmerah, ki vplivajo nanjo, da zaide na tako pot. Po njeni sodbi napravijo razmere več hudodelcev kot podedovalnost. Komisija je pod vodstvom Robert H. Gaulta, profesorja psihologije na severozapadni univerzi, zbiral podatke in statistični material in je na podlagi tega zbranega materiala podala svojo sodbo.

Veliko ljudi še dandanes misli, da ljudje prinesejo že na svet s sabo dobre in slabe lastnosti. Slabi ljudje so hudodelci, dobri pa oni, ki ne pridejo s postavami v navakrije. Tako mišljenje povzroča napačne zaključke. Ljudje pač sklepajo, ako se ljudje že kot hudodelci rode, tedaj je najenostavnije, da se sprejmejo postave za uničenje hudodelcev, pa smo brez njih. Stvar pa ni tako, kot sodijo ti ljudje. Na tisoče hudodelcev je bilo že uničenih. Nekatere so obesdili na smrt, drugi so pomrli po ječah. Število hudodelstev se pa ne znižuje, ampak se povlaščuje. Iz tega sledi, da ljudje ne prihajajo na svet že kot hudodelci, ampak zločinci postanejo šele kasneje. Res se rodi nekaj ljudi slabe pameti, ampak ti ljudje niso hudodelci, ampak so slaboumneži. Tudi slaboumneži se dajo tako poboljšati, da ne škodijo človeški družbi, ako se pravilno vzgajajo in ne žive v razmerah, ki jih poženjo na pot hudodelstva. Le majhno število teh slaboumnežev je nepopoljšljivih, ker je njih pamet tako zaostala, da se ne more razviti. Taki slaboumneži bi se lahko oddali v državne zavode, kjer ostanejo do njih smrti ali dokler se njih pamet ne razvije.

Komisija je s svojo izjavo povedala, da tudi popolnoma normalno rojena mladina zaide na hudodelska pata, ker živi v razmerah, ki napravljajo iz nje hudodelce. Komisija je s temi besedami rekla, da moramo izboljšati socialne razmere, ako hočemo znižati število hudodelstev.

Dobro je, da priporočilo komisije vzamejo na znanje taki ljudje, ki hočajo poboljšati ljudi s sterilizacijo, ječami in vislicami. S svojo izjavo je potrdila staro resnico, da so ljudje taki, kakršne so razmere, v katerih žive.

BONAR LAW ZANJE PORAZE NA VOLIŠČU.

Nazadnjakom na Angleškem je zarajalo srce, ko je po zadnjih volitvah Bonar Law, znan konzervativec sestavil kabinet. Misili so, da je to prst, ki kaže, da se ljudstvo v Britaniji vrača k konzervativmu, ker so bili slepi za popolnoma nov pojav pri zadnjih volitvah. Ljudstvo se je res pričelo obračati proč od psevdonaprednjakov in liberalcev. Ampak ljudstvo, ki je pričelo zapuščati liberalce in naprednjake, ker je spregledalo in spoznalo, da ves njih liberalizem in naprednjaštvo obstojita v besedah, se ni pričelo vratičati nazaj v vrste konzervativcev, ampak pridružilo se je britski delavski stranki. In tega ljudstva, kateremu so padle luskine raz oči, je vedno več na Angleškem.

Trikrat v enem tednu so bili poraženi Bonar Lawovi kandidatje. Delavska stranka je pri teh treh porazih konzervativcev pridobila dva mandata.

Ko je bil poražen major Hills, finančni tajnik v zadržljivosti, niso mogli konzervativci verjeti, da je padel ta steber nazadnjaštva in da je bil mesto njega izvoljen kandidat delavske stranke. Volilni okraj Edgehill je bil poznan kot najbolj konzervativni volilni okraj. Smatral se je za trdnjavo nazadnjaštva in o Hillsu so sodili, da nosi že svoj mandat v žepu, ko je prijavil svojo kandidaturo. Tej samozavesti med nazadnjaki, je sledil silen maček. Kar verjeti niso mogli, da je padla najbolj temna nazadnjaška trdnjava.

Seveda se konzervativci iz teh zadnjih porazov ne bodo nič npručili. Zgodovina dokazuje z nepobitnimi dokazi, da se stara garda in burbonci niso iz dogodkov še nikdar učili, ampak zagovarjali so svoje nazadnjaško stališče, dokler niso bili poraženi docela. Je pač tako, da bogovi udarijo tistega s slepoto, katerega hočajo pogubiti.

Razporoka.

Dubuque, Iowa. — Razporoka je že stara družabna institucija; njenega zgodovina sega v rimsko dobo izpred časa rimskega imperatorja Justiniana. Praktično se je pričela z rimsko postavo "divortium", (od tod angleška beseda: "divorce") katera je imela svoj original iz takovane rimljanske očetovske predpravice, "patria potestas." V navadi je bila pisana predloga ali otočnica, katero je stranka predložila z dokazi, katero je javno mišljenje podpiralo. Otočnica je bila predstavljana v navzočnosti prizadetih strank in sedem pravomočnih rimskih državljanov. Po tej formalnosti je bila razporoka razglasljena javno in vknjižena. Cela zadeva je bila izvršena v najlepšem redu, brez sodniškega postopanja, v zadovoljstvo prizadetih strank.

Za časa cesarja Konstantins (1. 331 po Kr.) je postava dovoljevala soprogi razporoko, v treh slučajih: zaradi poskusa uboštva, zaradi poskusa zastrupljenja in zaradi nasilja v katakombarah. Ako se je žena razporočila radi drugih vrokov, je njena dota in premoženje spadalo možu; v gotovih slučajih je bila kaznovana s deportacijo.

Soprog je imel enako množino vrokov za razporoko, namreč: nasvestoba ali nedostop žene, poskus zastrupljenja od strani žene in nespolno obnašanje napram možu. V posnejših časih se je postava večkrat spremenila.

Nekateri moralisti so proti razporoki, medtem ko jo drugi visoko stojeci sociologi toplo priporočajo in zagovarjajo, ne le iz vpogleda nesporazuma, ampak tudi telesnega, z spolnega in duševnega stališča. Nasprotviki razporoke navajajo razne zgodovinske dogoditve in dokaz, da je razporoka nemoralna. Pripovedujejo nam, da je bila razporoka glavni vrorek propasti grške in rimske države. Kdor preiskuje nepristransko starodavno zgodovino, ve, da eden izmed vrokov njih propasti je bila nesložnost med Grki in slab ekonomsko gospodarstvo med Rimljani kot posledica dolgotrajnih bojev z sunajnimi in notranjimi sovražniki. Argumenti, da je bila razporoka kriva propasti teh držav, so nemotileni.

Kaj je vrorek, da imamo govoriti o istotnih razlogih, katerih se ne moremo izogniti? Znano nam je, da se človeška pamet razvija najmanj do petinštiridesetelega leta; ne glede na te, da sta dva poročena, kajti poroka ni psihologična institucija, katera naj bi jima razum skozi vse ta leta ravnotežila. Kdo ne pozna moža, kateri se je razvil intelektualno in telesno po dobi, ko je bil poročen in njegova tovarišica duševno začasta, ali pa obratno. Ako v takem slučaju izčerpat pot do ločitve, jih navadno javnost opravlja in natolkuje. Tukaj je največja napaka, ki jo javnost ne vidi, niti ne sluša o njej. Menim, da je približno čas, da javnost spozna in priporoči razporoko v podobnih slučajih za opravičeno.

Mnogo mladih ljudi se porodi v misli, da jim bo zakon nekaj novega doprinesel. Tako stopijo v zakon z nejasnimi pojmi in nezadostnim poukom. Pouk o zakonu je zelo važen in skrajno potreben, brez katerega se v zakonu težko izplača. Posledica je, da tak pari doživijo razčakanja in konsekventno poročenca izčeta izhoda v razporoki.

So slučaji, kjer se ljubezen oholi vseh nemravnosti žene ali moža. Krivda se nahaja v tem, da zakonska ne pazita zadostno na vnanjost in obnašanje — ne gojita več svetlice medsebojne ljubezni. Na vprašanje, zakaj sta brezbrilna, odgovarjata: "Ah, sedaj sva poročena; ljubezen je nama nepotrebná — kdo naj se za te stvari sedaj zanimal?"

Kdor hoče imeti ljubezen v zakonu, "mora pripraviti prostor in okoliščine zanje; kajti ljubezen se lahko goji le tam, kjer ima ugodno polje. Le na tem polju more ohraniti kal in smoter vavilnih namenov. Ako zakonska ne nameni, je ženitvena pogoda večje in druzljivo te lastnosti in med njima samo kos popisanega papirja, kateri lahko odjadrava zrak ob prilikl prvega pišča — L. Dugar.

Angleški premog v Nemčijo.

Hamburg. — V prvi polovici marca je doseglo v hamburški pristanišči 374,673 ton premoga iz Anglije.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Library, Pa. — Ker v komentarju zapisnika seje glavnega odbora, ker se tiče iniciative, katero je želelo naše društvo "Roxa Luksemburg" predložiti članstvu S. N. P. J., na splošno glasovanje niso dovolj pojasnjeno, da bi članstvo vedelo, zakaj se je ravno to, je sklenjeno na redni seji našega društva dne 11. marca, da potom dopisa dano članstvu nekoliko pojasnila in obenem odgovor kritičnosti.

Na seji glavnega odbora je bil predlagano in sprejeto sledi:

Da se iniciativa predložena po našem društvu vrne, ker, prvič ne spreminja vseh tožljivih podlagi in tretjič, ker ni čas vsled finančnega stanja glasila ugoden, da bi se listu znižala naročnina.

Priznavamo, da iniciativa ni bila spisana dovolj obširno, vseeno pa bi bila radi tega lahko odobrena. Saj to pravzaprav ni bilo spremjanje nobene točke, ampak samo podaljšanje one, drugo tikajoče se točke bi tako same od sebe odpadle, če bi članstvo glasovalo za predlog.

Kar se tiče komentara, da ne sliči na

zasebnih podlagi (provizija za

zastopnikom) priznavamo, da smo

napravili napako z osirom na

čtevilk, ki smo jih pisali. V ini-

ciativi smo trdili, da vzamejo za-

stopek 50% provizije, to je \$2.50

od enoletne naročnine, katera

je \$5. Resnica je, da zastopnik ne

mora vseti \$2.50 od enoletne na-

rčnine člana, ker člani plačuje-

mo 10c mesečno za list v obliki

asesmenta. Torej znaša naročnina

za člane jednotne poleg onih deset

centov na mesec le \$3.80. Res-

nica pa je vseeno, da odkar ko-

letkaajo naročnine zastopniki, vzamejo 50%, to je \$1.90 od \$2.

Beločen nam je tudi, da s tisti-

mi 10c, kateri plačujemo že se-

daj za list v obliki asesmenta in

pa s tistim, kolikor kolektajo

društveni tajniki naročnine, (ker

trdušni tajniki imajo samo

20% provizije), se znižajo provi-

ziji stroški samo na 19%.

Zeleno, da bi se proviziji stroški

znižali na 0%, kar bi se tudi zgo-

do, če bi bil nas predlog od

člana glavnega odbora odobren,

bi članstvo znižalo zani.

Odgovarja se nam, da ni čas u-

oden, da bi se listu znižala na-

rčnina zaradi finančne sta-

nosti lista. Moramo se razumeti,

(kar je tudi lahko) da naš na-

meni ni, da bi se znižali dohodki

člana, ampak nasprotno, da bi se

povečali. Le naš članom bi bilo

tehna manj plačevati. Gotovo bi

se tudi število naročnikov po-

pomnilo, če bi bil list cenejši.

Ce bi člani plačevali 30c mesečno,

bil znašla naročnina na dnevnem

listu eno leto \$3.60 in prisla bi celo

brez odbitkov v sklad za list, kar

dvomimo, da bi prišlo povprečno

sedaj.

Ce smo praktični v enem oziru,

budimo že v drugih. Poslovanje

pri listu kakor je sedaj, ni praktično,

ker ni pod pravo kontrolo gospodarja, ne

more uspevati. Pojasnjuje se

nam, da ni priporočljivo pošiljanje

ali plačevanje naročnine z a-

sesmentom. Odgovarjam le toliko,

Ali je priporočljivo, da se plačuje

zasebno za list in pravilno

znižati za

IGRE, KONCERTI
IN PLESNE ZABAVE.

Star City, W. Va. — Društvo Slovenski rožmarin, št. 388 SNPJ, predi veselico dne 24. marca na Puršgiovu, W. Va., v novi dvorani. Vabim na veselico vse članice in tudi druge rojake in rojakinje iz bližnje okolice. Društvo št. 388 je sklenilo na seji dne 4. marca, da vsak član in članica plača v društveno blagajno 75c. Člani in članice so vstopnine na veselico prosti, nečlanici pa plačajo po 75c in nečlanice so proste vstopnine. — Igrali bodo tamburasi iz Bartyja. Zacetek veselice je ob 6:30 zvečer.

Torej na svitnjene dne 24. marca! — Joseph Mazio.

Yukon, Pa. — Za dolgo ni bilo glas za naše nasebine in tako se vidi kot bi bili že vam pomrli po končani stavki. Zato jocem nekako opisati o naši nasebini, gladi delavški razmer se ne morem niti pohvaliti, ker kapitalisti nas izkoristijo kakor povsod.

V Yukonu imamo dve podporni društvi, ki precej dobro napredujejo. Tudi na politični polju napredujemo dobro. Zato smo razveli skupen korak, da pridemo dne 31. marca veselico, in sicer društvo št. 117 SNPJ, Slovensko hrvaški zasednik in pri srbsko društvo. Vsa tri društva bodo skupno nastopila dne 31. marca, zato se priporočimo tudi sošednim društvom: kot št. 107 S. S. P. Z., naše brate društva št. 340 SNPJ iz Wyano, Pa. Ujedno vas vabimo, da pridejte na dan naše zabave, za kar se vam že naprej zahvaljujemo. Vabimo tudi naše oddaljene brate društvo Stev. 67 SNPJ iz Herminie, Pa. Ujedno vas prosimo, da bi nam prislo, da postoma na dan naše veselice, ki jo priredijo jugoslovanska podporni društva v Yukonu, Pa.

Godb je izvratna in priljubljena starim in mladim. Vstopnina je \$1 za moške, žene same pa 25c. Ves preostanek od veselice je namenjen, da ga posljemo siromasnemu ludstvu v star domovini. Odposlano bo potom delavske stranke, tako da jim nekoliko olajšamo obstanek, ki so osamljeni in v revščini pod denarinskim sistemom, ki vlada v Jugoslaviji. — Na dan veselice bo vsem udeležencem dobro postreženo s prigrizkom in primerno pijaco. — Veselčni odbor.

West Frankfort, Ill. — Naznajmo vsem Slovencem in Hrvatom, da bo naše društvo "Briljan", št. 313 S. N. P. J., priredilo veselico dne 31. marca. Ujedno vabimo vse Slovence in Hrvate, da se polnočevljivo udeležite naše veselice, kar tudi vabimo rojake in rojakinje iz bližnjih nasebin, kot iz O'Brien, Johnston Cityja, da nas posjetijo. Vstopnina je za moške 75c, vas ženske, ki niso članice našega društva, so vstopnine proste. Cisti dobiček je namenjen društveni blagajni.

(Adv.)

Imam na zalogi tudip ravo Starokrajsko Kose.
kovane na roko, iz svetovnoznan tevarne SENSENWERK-KREN.
M. Stajerskega, v dolgosti od 25 do 33 inčev, kakor tudi klesalno orodje na brušline kamne po sledenih cenah:
Pozemna kose 1.50
Sest kose kupoj ali vel vo... 1.50
Klesalna cordin, dvoja vrata, garniture 4.00
BERGAMO brasilni kamni, dva kamna 40
Šrpi na klepat75

Pri teh cenah je včasih tudi že poštej, z nadaljnjim vred je poskrbi tudi vas vred. Nudi kaže vrednost te velikosti.

ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

Zopet nekaj novega

Pred nekaj leti se ni moglo dobiti v Ameriki raznega importiranega blaga it stare domovine, danes pa lahko kupite v naši trgovini raznovrstne PLANKAČE, PUŠKE, LITERNE STEKLE NJICE, BARIGELCE (Puterje), krasne ročne KOŠARE za nositi jedila v njih, lepe CEKARNE priljene za ženake, ko gredo kupovat na trgu. Ustne harmonike, razne tovarniške in Lubasove HARMONIKE, KOSE, SRPE, BRUSE, Struške MOTIKE ročno kovane po \$1.50, večje po \$1.75, močne tovarniške motike po \$1.25. Imam v zalogi tudi krasne nemške "Glasovirje" (piane). Razpoljilam na vse krajokrasne in trpežne kuhiške peči. Pišite po naslov samem.

**STEPHEN STONICH,
CHISHOLM, MINN.**

PODROSTVO NA PRODAJ.

Veselica se vrati v Poljski dvorani na So. Logan Str. Godbo bomo imeli prvočrno, kakor kar še ni bilo slišati v naši nasebini, da bo lahko plesalo staro in mesto brez prenosa. Dne 31. marca ima vsak pričinko slišati tako godbo. — Zabave ne bo manjša za nikogar, ker je z vsem dobro preskrbljeno. Torej vsi na svitnjene dne 31. marca v Poljski dvorani. Veselica prične ob pol osemih zvečer. — Frank Katan, tajnik.

Anaconda, Mont. — Društvo "Postojna", št. 308 SNPJ je sklenilo prideti plesno zabavo na dan 1. maja ob naši urki zvečer v dvorani S. Petra in Pavla. Na to zabavo vabi vse rojake in prijatelje, ter vse hrvaške, slovenske in srbske društva. Vstopnina je za moške 50c, za žene pa prosta. K številni udeležbi ljudno vabi — odbor.

"Prosveta" primača zanimivosti vsek dan. Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"?

NAJBOLEJŠA STRAN OZUM-
VEGA SISTEMA.

Ne želimo kritizirati Mr. Conevega načina zdravljenja in ne oziraje se na njegove poskuse za zdravljenje bolezni, ki vendar treba priznati, da je nekaj na tem, ko ljudje manj ali več ponavljajo njegovo precej pohlevne formulo.

Preporočimo tudi sošednim društvom: kot št. 107 S. S. P. Z., naše brate društva št. 340 SNPJ iz Wyano, Pa. Ujedno vas vabimo, da pridejte na dan naše zabave, za kar se vam že naprej zahvaljujemo. Vabimo tudi naše oddaljene brate društvo Stev. 67 SNPJ iz Herminie, Pa. Ujedno vas prosimo, da bi nam prislo, da postoma na dan naše veselice, ki jo priredijo jugoslovanska podporni društva v Yukonu, Pa.

Godb je izvratna in priljubljena starim in mladim. Vstopnina je \$1 za moške, žene same pa 25c. Ves preostanek od veselice je namenjen, da ga posljemo siromasnemu ludstvu v star domovini. Odposlano bo potom delavske stranke, tako da jim nekoliko olajšamo obstanek, ki so osamljeni in v revščini pod denarinskim sistemom, ki vlada v Jugoslaviji. — Na dan veselice bo vsem udeležencem dobro postreženo s prigrizkom in primerno pijaco. — Veselčni odbor.

(Adv.)

UPRAVNIŠTVO.

Omravi št. 10, dve uri od mesta Kočevje se prodaja posestvo št. "grunta", šest-sobna hiša in je prav poleg delzne ceste, pod njo pa velika klet, štala za 12 glav živine — velik skedenj, kajda in vse poljedelsko orodje. Če je kdo namerjen iti v star kraj, se mu z tem nadi lepa prilika. Ved se izvedi pri lastniku. Pišite na naslov: Mathias Gladich, 267 Floyd St., Brooklyn, N. Y. (Adv.)

Upravitelj.

Obljubljeno deželo,

o koji ste sanjali v svoji neviši mladosti, lahko dosegete in vživate sedaj v cvetu svojih let.

* Nekaj faktov o Južni Kaliforniji, ki so vredni Vašega pozornika:

Mesto Los Angeles je največje ameriško mesto zapadno od Chicago (med 850,000 prebivalstvom).

Mesto L. A. je prileg v S. Kalifornij, na 10. mestu v industriji Z. D. Je na 2. mestu po števju prebivalstva in na 3. kar so tiste vrednosti stavljene do konca.

L. A. je načrtovan območje v Z. D. z celimi načini političnih pridelkov.

Načrt je načrt — edinstven na drugi strani se v Južni Kaliforniji ne more.

V. J. S. tako svetovni 200. dan v letu:

predstavitev Kalifornije je bila med 1. 1910 — 1920 — 40.1%, medenih in zlata Z. D. znača 34.2%.

Pridite v Južno Kalifornijo in vlastite tudi Vi z njo!

Za vinski trto

ni boljše priljubljeno kot je Južna Kalifornija. Od mene lahko kupite nasprotni vinograd s umetno namako (irigacijo), blizu vojnih moč in ob kojih direktno, kar je v automobile, po \$500 na akter; takoj pladite samo \$125, ostanek v 5 letih. Namakan vinograd rodi od 5 — 8, pa tudi 10 in več ton grozdja na akter; cena grozdja v 1922 je bila po \$800 — \$1200 na ton (4 — 6 krat dražje kot pred prehodnicami).

Imam pa tudi investne priljublike za one, ki se zanimajo za kooperacijo.

Pišite mi še danes za razvidnejšo pojasnila. Prosim pazite in zapiskite svoj naslov zadajoči in pravilno.

J. Z. LIST — F. O. Box 355 — Los Angeles, Cal.

POZOR SLOVENCI IN HRVATJE!

Prvi slovenski fotografski zavod v Milwaukee, kateroga je stvoren načrak Radolf Verner, izdeluje vse vrste slike, posameznika, skupine, družine, portret, itd. Delo prve vrste. Za vasko naredite \$10.00 ali veli dobite močno govedano sliko sestojni. Vsa dela so jambrena. Uradne ure so: od 8 ure v jutro do 8 ure zvečer, ob nedeljah od 9 ujutrij do 5 popoldne. (Tel. Han. 4599).

NATIONAL STUDIO,
412 National Ave., Milwaukee, Wis.

NAJVEČJA RAZPRODAJA V ZGODOVINI

15,000 sagrajnih po načinih enakih, ki so prodalo ta mesec.

Se nekaj prej nismo imeli tako velike razprodaje, 15,000 sagrajnih na eno, ki jih ne dobiti nikjer drugje. Poslušajte se in priljubljeno vredno.

Načrti načrte, kajda je potreben.

Kriterijum No. 258 je razpršeno in razstavljen. Izdeluje vse vrste slike, posameznika, skupine, družine, portret, itd. Delo prve vrste. Za vasko naredite \$10.00 ali veli dobite močno govedano sliko sestojni. Vsa dela so jambrena. Uradne ure so: od 8 ure v jutro do 8 ure zvečer, ob nedeljah od 9 ujutrij do 5 popoldne. (Tel. Han. 4599).

No. 258 12.50

No. 254 10.00

No. 256 11.00

No. 255 11.00

No. 257 11.00

No. 259 11.00

No. 260 11.00

No. 261 11.00

No. 262 11.00

No. 263 11.00

No. 264 11.00

No. 265 11.00

No. 266 11.00

No. 267 11.00

No. 268 11.00

No. 269 11.00

No. 270 11.00

No. 271 11.00

No. 272 11.00

No. 273 11.00

No. 274 11.00

No. 275 11.00

No. 276 11.00

No. 277 11.00

No. 278 11.00

No. 279 11.00

No. 280 11.00

No. 281 11.00

No. 282 11.00

No. 283 11.00

No. 284 11.00

No. 285 11.00

No. 286 11.00

No. 287 11.00

No. 288 11.00

No. 289 11.00

No. 290 11.00

No. 291 11.00

No. 292 11.00

No. 293 11.00

No. 294 11.00

No. 295 11.00

No. 296 11.00

No. 297 11.00

No. 298 11.00

No. 299 11.00

No. 300 11.00

No. 301 11.00

No. 302 11.00

No. 303 11.00

No. 304 11.00

No. 305 11.00

No. 306 11.00